EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 2.2.2024
COM(2024) 46 final

2024/0025 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie ve Smíšeném výboru EHP ke změně Protokolu 31 k Dohodě o EHP o spolupráci v některých oblastech mimo čtyři svobody

(EDIRPA)

(Text s významem pro EHP)

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. PŘEDMĚT NÁVRHU

Tento návrh se týká rozhodnutí o postoji, který má být zaujat jménem Unie ve Smíšeném výboru EHP v souvislosti se zamýšleným přijetím rozhodnutí Smíšeného výboru o změně protokolu 31 k Dohodě o EHP o spolupráci v některých oblastech mimo čtyři svobody.

2. SOUVISLOSTI NÁVRHU

1.1. Dohoda o EHP

Dohoda o Evropském hospodářském prostoru (dále jen „Dohoda o EHP“) zaručuje občanům a hospodářským subjektům v EHP stejná práva a povinnosti na vnitřním trhu. Stanoví začlenění právních předpisů EU, které se vztahují na čtyři svobody, ve všech 30 státech EHP tvořených členskými státy EU, Norskem, Islandem a Lichtenštejnskem. Dohoda o EHP se kromě toho vztahuje na spolupráci v dalších důležitých oblastech, jako jsou výzkum a vývoj, vzdělávání, sociální politika, životní prostředí, ochrana spotřebitele, cestovní ruch a kultura, které jsou společně označovány jako „vedlejší a horizontální“ politiky. Dohoda o EHP vstoupila v platnost dne 1. ledna 1994. Unie je spolu se svými členskými státy smluvní stranou dohody.

1.2. Smíšený výbor EHP

Za správu Dohody o EHP odpovídá Smíšený výbor EHP. Jedná se o fórum pro výměnu názorů v souvislosti s fungováním Dohody o EHP. Jeho rozhodnutí jsou přijímána na základě konsensu a jsou pro strany závazná. Za koordinaci záležitostí EHP na straně EU odpovídá Generální sekretariát Evropské komise.

1.3. Zamýšlený akt Smíšeného výboru EHP

Očekává se, že Smíšený výbor EHP přijme rozhodnutí Smíšeného výboru EHP (dále jen „zamýšlený akt“), pokud jde o změnu Protokolu 31 k Dohodě o EHP o spolupráci v některých oblastech mimo čtyři svobody.

Účelem zamýšleného aktu je rozšířit spolupráci smluvních stran Dohody o EHP tak, aby zahrnovala nařízení (EU) 2023/2418, kterým se zřizuje nástroj na posílení evropského obranného průmyslu prostřednictvím kolaborativního zadávání veřejných zakázek (EDIRPA)[1].

Výjimka se uděluje Islandu a Lichtenštejnsku, jež se nástroje neúčastní ani na něj finančně nepřispívají.

Zamýšlený akt je výrazem velmi těsné spolupráce mezi Norskem a Evropskou unií v současné geopolitické situaci.

V souladu s rozpočtovou politikou EU je jakákoliv účast na opatřeních EU možná, pouze pokud je uhrazen odpovídající finanční příspěvek. Tato platba však může být provedena až poté, co bude návrh rozhodnutí Rady přijat a následná výzva EU k poskytnutí příspěvků, kterou stanoví Evropská komise, bude předložena státům ESVO EHP.

[1] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/2418 ze dne 18. října 2023, kterým se zřizuje nástroj na posílení evropského obranného průmyslu prostřednictvím kolaborativního zadávání veřejných zakázek (EDIRPA) (Úř. věst. L, 2023/2418, 26.10.2023).

Aby bylo možné překlenout období od 27. října 2023 do přijetí příslušné platby, měl by mít zamýšlený akt též zpětnou působnost od 27. října 2023. Zpětná působnost se nedotýká práv a povinností dotčených osob a je v souladu se zásadou legitimního očekávání.

Zamýšlený akt se pro smluvní strany stane závazným v souladu s články 103 a 104 Dohody o EHP.

3. POSTOJ, KTERÝ MÁ BÝT ZAUJAT JMÉNEM UNIE

Komise předkládá připojený návrh rozhodnutí Smíšeného výboru EHP Radě, aby jej Rada přijala jako postoj Unie. Tento postoj by měl být po přijetí co nejdříve předložen Smíšenému výboru EHP.

Připojený návrh rozhodnutí Smíšeného výboru EHP zavádí práva na účast států ESVO EHP na činnostech vyplývajících z nařízení (EU) 2023/2418, kterým se zřizuje nástroj na posílení evropského obranného průmyslu prostřednictvím kolaborativního zadávání veřejných zakázek (EDIRPA), což přesahuje rámec toho, co lze považovat za pouhé technické úpravy ve smyslu nařízení Rady č. 2894/94[2]. Postoj Unie proto zaujme Rada.

Státy ESVO EHP by rovněž měly na výše uvedené činnosti finančně přispívat. Výjimka se uděluje Islandu a Lichtenštejnsku, jež se nástroje neúčastní ani na něj finančně nepřispívají.

4. PRÁVNÍ ZÁKLAD

1.4. Procesněprávní základ

1.4.1. Zásady

Ustanovení čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování Evropské unie zavádí rozhodnutí, jimiž se stanoví „postoje, které mají být jménem Unie zaujaty v orgánu zřízeném dohodou, má-li tento orgán přijímat akty s právními účinky, s výjimkou aktů, které doplňují nebo pozměňují institucionální rámec dohody“.

Pojem „akty s právními účinky“ zahrnuje akty, které mají právní účinky na základě pravidel mezinárodního práva, kterým se dotyčný orgán řídí. Tento pojem zahrnuje rovněž nástroje, jež podle mezinárodního práva nemají závazný účinek, ale mohou „rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah právní úpravy přijaté zákonodárcem Unie“[3].

1.4.2. Uplatnění v tomto konkrétním případě

Smíšený výbor EHP je orgán zřízený dohodou, konkrétně Dohodou o EHP. Akt, který má Smíšený výbor EHP přijmout, představuje akt s právními účinky. Zamýšlený akt bude závazný podle mezinárodního práva v souladu s články 103 a 104 Dohody o EHP.

Zamýšlený akt nedoplňuje ani nepozměňuje institucionální rámec dotyčné dohody. Procesněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU ve spojení s čl. 1 odst. 3 nařízení Rady (ES) č. 2894/94.

---

[2] Nařízení Rady (ES) č. 2894/94 ze dne 28. listopadu 1994 o některých prováděcích pravidlech k Dohodě o Evropském hospodářském prostoru (Úř. věst. L 305, 30.11.1994, s. 6).

[3] Rozsudek Soudního dvora ze dne 7. října 2014, Německo v. Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

1.5. Hmotněprávní základ

1.5.1. Zásady

Hmotněprávní základ rozhodnutí podle čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU ve spojení s čl. 1 odst. 3 nařízení Rady č. 2894/94 závisí především na hmotněprávním základu právního aktu Unie, který má být začleněn do Dohody o EHP.

Sleduje-li zamýšlený akt dvojí účel nebo má-li dvě složky a lze-li jeden z těchto účelů nebo jednu z těchto složek identifikovat jako hlavní, zatímco druhý účel či druhá složka je pouze vedlejší, musí být rozhodnutí přijaté podle čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU založeno na jediném hmotněprávním základu, a sice na tom, který si žádá hlavní nebo převažující účel či složka.

1.5.2. Uplatnění v tomto konkrétním případě

Vzhledem k tomu, že rozhodnutí Smíšeného výboru rozšiřuje spolupráci smluvních stran Dohody o EHP tak, aby zahrnovala nařízení (EU) 2023/2418, kterým se zřizuje nástroj na posílení evropského obranného průmyslu prostřednictvím kolaborativního zadávání veřejných zakázek (EDIRPA), je vhodné založit toto rozhodnutí Rady na stejném hmotněprávním základu jako akt, který se začleňuje. Hmotněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž čl. 173 odst. 3 Smlouvy o fungování EU.

1.6. Závěr

Právním základem navrhovaného rozhodnutí by měl být čl. 173 odst. 3 ve spojení s čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU a čl. 1 odst. 3 nařízení Rady č. 2894/94.

5. ZVEŘEJNĚNÍ ZAMÝŠLENÉHO AKTU

Jelikož akt Smíšeného výboru EHP mění protokol 31 k Dohodě o EHP o spolupráci v některých oblastech mimo čtyři svobody, je vhodné jej po jeho přijetí zveřejnit v *Úředním věstníku Evropské unie*.

2024/0025 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie ve Smíšeném výboru EHP ke změně Protokolu 31 k Dohodě o EHP o spolupráci v některých oblastech mimo čtyři svobody

(EDIRPA)

(Text s významem pro EHP)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 173 odst. 3 ve spojení s čl. 218 odst. 9 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 2894/94 ze dne 28. listopadu 1994 o některých prováděcích pravidlech k Dohodě o Evropském hospodářském prostoru[4], a zejména na čl. 1 odst. 3 uvedeného nařízení,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dohoda o Evropském hospodářském prostoru[5] (dále jen „Dohoda o EHP“) vstoupila v platnost dne 1. ledna 1994.

(2) Podle článku 98 Dohody o EHP může Smíšený výbor EHP rozhodnout mimo jiné o změně protokolu 31 k Dohodě o EHP o spolupráci v některých oblastech mimo čtyři svobody.

(3) Je vhodné rozšířit spolupráci smluvních stran Dohody o EHP tak, aby zahrnovala nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/2418[6].

(4) Protokol 31 k Dohodě o EHP by proto měl být odpovídajícím způsobem změněn, aby tuto rozšířenou spolupráci umožňoval.

(5) Postoj Unie ve Smíšeném výboru EHP by proto měl vycházet z připojeného návrhu rozhodnutí,

---

4 Úř. věst. L 305, 30.11.1994, s. 6.

5 Úř. věst. L 1, 3.1.1994, s. 3.

6 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/2418 ze dne 18. října 2023, kterým se zřizuje nástroj na posílení evropského obranného průmyslu prostřednictvím kolaborativního zadávání veřejných zakázek (EDIRPA) (Úř. věst. L, 2023/2418, 26.10.2023).

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Postoj, který má být jménem Unie zaujat ve Smíšeném výboru EHP k navrhované změně Protokolu 31 k Dohodě o EHP o spolupráci v některých oblastech mimo čtyři svobody, je založen na návrhu rozhodnutí Smíšeného výboru EHP připojeném k tomuto rozhodnutí.

Článek 2

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem přijetí.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda/předsedkyně